

Informácia o pozíciách a prioritách Slovenskej republiky na summite NATO v Bruseli (14. júna 2021)

Predkladaný materiál obsahuje informáciu o pripravovanom summite Severoatlantickej aliancie, ktorý sa koná 14. júna 2021 v Bruseli a o pozíciách a prioritách Slovenskej republiky na tomto summite NATO.

Summit NATO sa bude konať v úzkom formáte bez formálnych sprievodných podujatí. Z dôvodu protipandemických opatrení je obmedzená aj veľkosť delegácií. Delegáciu SR bude viesť prezidentka SR Z. Čaputová, členmi delegácie budú minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR I. Korčok, minister obrany SR J. Nad' a stály predstaviteľ SR pri NATO P. Bátor.

Delegácia SR na summite NATO bude pri obhajobe záujmov SR vychádzať z Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2021-2024, Bezpečnostnej stratégie Slovenskej republiky, Obrannej stratégie Slovenskej republiky, Zamerania zahraničnej a európskej politiky SR na rok 2021 a zo záväzkov Slovenskej republiky prijatých spoločne v Aliancii.

Spojenci na summite NATO schvália politické rozhodnutia týkajúce sa adaptácie NATO (tzv. iniciatíva NATO 2030) a prijmu nové záväzky v oblasti odolnosti, kybernetickej obrany a klimatických zmien. Lídri členských krajín NATO vydajú spoločné komuniké zo summitu, ktoré bude odrážať aktuálne kľúčové politické a vojenské aktivity a rozhodnutia Aliancie a zoberú na vedomie niekoľko implementačných správ.

Generálny tajomník NATO J. Stoltenberg v zmysle poverenia zo summitu 2019 z Londýna predloží spojencom na schválenie súbor odporúčaní, ktoré majú posilniť jednotu, súdržnosť a solidaritu spojencov, kolektívnu obranu a transatlantickú väzbu medzi spojencami, zvýšiť politickú konzultáciu a koordináciu medzi spojencami a posilniť politickú úlohu NATO a jeho príslušné vojenské a nevojenské nástroje pre riešenie súčasných a budúcich bezpečnostných hrozieb a výziev prichádzajúcich zo všetkých strategických smerov.

Návrhy predložené na rozhodnutie lídrov členských krajín NATO odrážajú odporúčania osobitnej skupiny expertov predložené spojencom koncom roka 2020 a následné diskusie spojencov na Severoatlantickej rade. Jednotlivé odporúčania diskutovali samostatne ministri zahraničných vecí a ministri obrany krajín NATO na svojom virtuálnom zasadnutí 1. júna 2021.

Priority a pozície SR:

1. Posilnenie politickej jednoty a akcieschopnosti Aliancie

SR podporuje zintenzívnenie politických konzultácií medzi spojencami s cieľom posilňovať ich politickú jednotu, a tým aj schopnosť spoločne reagovať na bezpečnostné hrozby a výzvy. Základom pôsobenia SR v Aliancii je obhajoba a zdieľanie spoločných hodnôt a demokratických princípov so spojencami, silná transatlantická väzba a nespochybniteľný záväzok kolektívnej obrany. SR je naďalej za zachovanie princípu konsenzuálneho prijímania rozhodnutí Aliancie bez oslabenia schopnosti Aliancie implementovať kolektívne rozhodnutia.

2. Adaptácia Aliancie na meniace sa bezpečnostné prostredie

SR podporuje modernizáciu a adaptáciu Aliancie reagujúcu na rastúce geopolitické súperenie, asertívne konanie autoritárskych štátov a pokračujúce regionálne konflikty s

dopadom na bezpečnosť euroatlantického priestoru. Podporuje medzinárodný poriadok založený na pravidlách a potrebu adaptácie NATO na klimatické zmeny aj technologický pokrok. SR podporuje vypracovanie novej Strategickkej koncepcie NATO, ktorá by nahradila existujúcu z roku 2010. Podporuje väčšiu angažovanosť Aliancie pri reakcii na rastúci mocenský potenciál Číny a jej kroky oslabujúce medzinárodný poriadok.

3. Udržanie efektívneho odstrašujúceho vojenského potenciálu a posilňovanie kolektívnej obrany Aliancie

Kolektívna obrana Aliancie je hlavným pilierom bezpečnosti a obrany SR. SR podporuje ďalšie posilňovanie zostavy odstrašenia a obrany Aliancie pripravenej adaptívne reagovať na hrozby prichádzajúce z každého strategického smeru a v každej operačnej doméne súčasne. Pri tomto úsilí bude na národnej aj kolektívnej úrovni prispievať k implementácii schválených politík, stratégií a koncepcií Aliancie zameraných na posilnenie jej schopnosti adekvátne reagovať na aktuálne, ale aj potenciálne hrozby a na udržanie technologického náskoku. Ako súčasť tzv. Bukureštskej deviatky bude SR klásť osobitný dôraz na bezpečnostné hrozby, ktorým čelí východné krídlo Aliancie.

4. Zvyšovanie obranných výdavkov a odpovedajúce financovanie NATO

SR sa už v r. 2014 zaviazala postupne dosiahnuť úroveň 2% HDP v roku 2024 a ďalej ich udržiavať aspoň na tejto úrovni a zároveň vynakladať 20% výdavkov z obranného rozpočtu na modernizáciu hlavných druhov techniky a výzbroje v súlade s požiadavkami NATO. Záväzok 20% výdavkov na modernizáciu už niekoľko rokov výrazne prekračuje. SR podporí realizáciu prijatých adaptačných opatrení v rámci iniciatívy NATO 2030 zodpovedajúcim posilnením spoločného financovania NATO.

5. Zapájanie SR do misií, operácií a aktivít NATO

SR bude pokračovať v účasti na výcvikovej misii NATO v Iraku (NMI) s tým, že bude hľadať možnosť posilnenia tejto účasti v zmysle požiadaviek a potrieb misie, vrátane navýšenia personálneho príspevku v r. 2022. Po spoločnom stiahnutí síl NATO z Afganistanu podporí plánovanie inej formy angažovanosti Aliancie v regióne na podporu udržania výsledkov 20 ročného pôsobenia medzinárodného spoločenstva v krajine, vrátane pokračujúcej podpory pre budovanie spôsobilostí afganských ozbrojených síl a podpory v boji proti terorizmu.

6. Budovanie odolnosti Aliancie a spojencov

SR podporuje posilňovanie odolnosti spojencov a NATO ako súčasť efektívneho odstrašenia a spoločného záujmu znižovať zraniteľnosť a odstraňovať zdrojové a technologické závislosti spojencov. SR v tomto zmysle podporuje zintenzívnenie koordinácie medzi spojencami, posilnené inštitucionálne a koncepčné zastrešenie odolnosti v NATO aj v členských krajinách a prijatie konkrétnych opatrení na národnej úrovni, ako aj posilneného kolektívneho záväzku. Osobitnú pozornosť venuje hybridným hrozbám, informačným operáciám (šírenie dezinformácií), kybernetickým útokom, ochrane kritickej infraštruktúry a vplyvu nastupujúcich prelomových technológií. Do budovania odolnosti štátu a spoločnosti bude zapájať aj občiansku spoločnosť a súkromný sektor. SR bude podporovať rozvoj spolupráce s partnermi, osobitne s Európskou úniou.

7. Rozvíjanie partnerskej politiky NATO

SR podporuje zásadné posilnenie partnerstiev NATO a mechanizmov dialógu a praktickej spolupráce s partnermi, na ktorej sa bude naďalej podieľať konkrétnymi

aktivitami. V tomto kontexte podporuje zámer NATO zvýšiť úsilie na podporu budovania obranno-bezpečnostných kapacít partnerských krajín, vrátane posilnenia ich výcviku. SR bude osobitnú pozornosť venovať spolupráci NATO s Európskou úniou, ktorá je jeho jedinečným partnerom v oblasti posilňovania bezpečnosti celého euroatlantického priestoru.

8. Podpora rozširovania Aliancie

SR podporuje pokračovanie politiky otvorených dverí NATO pre všetky krajiny, ktoré o to prejavia záujem a splnia požadované kritériá. Rozširovanie NATO prispieva k zvyšovaniu bezpečnosti Aliancie. V tomto duchu podporuje euroatlantické aspirácie Ukrajiny a Gruzínska a zintenzívnenie ich praktickej spolupráce s NATO.